

KİŞİSEL VERİ

Lise Ders Kitabı

CEREN DÜZDİKER

ÖNSÖZ

Bu kitap Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü 2. sınıf öğrencisi Ceren DÜZDİKER tarafından Zahide YILDIRIM'ın verdiği Öğretim Materyali Kullanımı ve Tasarımı dersi için 05.12.2018 tarihinde lise öğrencilerinin kişisel veri hakkında bilgilendirilmesi için Kişisel Verilerin Korunması Kanunu yardımıyla yazılmıştır.

REFERANS

- 100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:18
100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:18
100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:20
100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:22
100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:23
100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:24
100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:25
100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (2018)Ankara. Sayfa:31
<http://gencdergisi.com/12562-kisisel-veriler-daha-iyi-korunacak.html>
<https://www.goldenfrog.com/blog/cambridge-analytica-facebook>
<https://digitalage.com.tr/makale/kisisel-verilerin-korunmasi-kanun-tasarisina-iliskin-elistiriler/>
<https://www.startupnedir.com/kisisel-verilerin-islenmesi-nedir/>

CEVAP ANAHTARI

1. Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan kişidir.
2. Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini ifade etmektedir.
3. Doğru cevap D şıkkıdır. Kişisel verilerin sadece bir hard diskte, CD’de, sunucuda depolanması, anılan verilerle başkaca hiçbir işlem yapılmaya da bir veri işleme faaliyetidir.
4. Veri işleme kapsamına giren eylemler sınırlı sayıda olmayıp, kişisel verilerin ilk defa elde edilmesinden başlayarak veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm işlem türlerini ifade etmektedir.

İÇİNDEKİLER

1.ÜNİTE	4
Kişisel veri nedir?.....	7
Hangi veriler kişisel veri olarak sayılabilir?.....	7
Gerçek kişiye ilişkin olma.....	7
Kişiyi belirli veya belirlenebilir kılması.....	8
Her türlü bilgi.....	8
Özel Nitelikli (Hassas) Kişisel Veri Ne Demektir?	9
Özel Nitelikli Kişisel Veriler Nelerdir?	9
Sorular.....	11
Cevaplar Anahtarı.....	12
2.ÜNİTE	13
Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	16
Otomatik Olarak Veri İşlenmesi.....	17
Otomatik Olmayan Yollarla Veri İşlenmesi	17
Veri kayıt sistemi	17
Veri İşleyen	17
Veri sorumlusu.....	18
Sorular.....	19
Cevaplar Anahtarı.....	20

1. ÜNİTE

KİŞİSEL VERİ

1-Veri sorumlusu kimdir?

.....
.....
.....
.....

2-Veri kayıt sistemi nedir?

.....
.....
.....
.....

3-Kişisel verilerin;

I-Hard disk

II-CD

III-Sunucu

Yukarıda verilen seçeneklerden hangilerinde depolanması sonucu verilerle başkaca hiçbir işlem yapılmassa da veri işlenmesi sayılır?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I-II

D) I-II-III

4-Kişisel veri işlenmesi sayılan eylemler nelerdir?

.....
.....
.....
.....

Örneğin, veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak veri sorumlusu adına faaliyet gösteren, dışarıdan hizmet alınması suretiyle çağrı merkezi hizmeti veren bir şirket bu faaliyet kapsamında veri işleyen olarak kabul edilecektir.

Veri sorumlusu

Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Bu kişiler, gerçek kişiler olabileceği gibi, kamu kurumları, şirketler, dernekler veya vakıflar gibi tüzel kişiler de olabilmektedir.

Veri sorumlusu, işleme faaliyetinin “neden” ve “nasıl” yapılacağı sorularının cevabını verecek kişidir. Veri sorumlusunun tespiti için kişisel verilerin işlenmesi ve işleme amacı, işlenecek kişisel veri türleri, işlenen kişisel verilerin hangi amaçlarla kullanılacağı, hangi kişilerin kişisel verilerinin işleneceği, kişisel verilerin paylaşılıp paylaşılmayacağı, paylaşılacaksa kimlerle paylaşılacağı, ne kadar süreyle saklanacağı, ilgili kişilerin erişim hakkı ve diğer haklarının uygulanıp uygulanmayacağı gibi hususlara kimin karar verdiği dikkate alınır. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

ÖĞRENME HEDEFLERİ

Sevgili öğrenciler,

Kişisel veri ünitemizde kişisel veri nedir, neler kişisel veri olabilir, özel nitelikli kişisel veri nedir ve özel nitelikli kişisel veriler nelerdir sorularının cevaplarını sizlere sunuyoruz. Bu ünitemiz sayesinde siz öğrencilerimiz kişisel veri nedir sorusuna cevap verebilecek ve nelerin kişisel veri olduğunu bulabilecek seviyeye geleceksiniz. Ayrıca özel nitelikli kişisel veri nedir sorusuna ve nelerin özel nitelikli kişisel veri sayılabileceğini öğreneceksiniz. Bu bilgiler sayesinde de internet ortamında hangi kişisel verilerinizi daha bilinçli bir şekilde paylaşmanız gerektiğini bilmeniz hedeflenmektedir.

SÖZLÜK

Addetmek: Saymak

Kişisel: Kişi ile ilgili, kişiye ilişkin, kişinin kendi malı olan, şahsi, zatî

Mağdur: Haksızlığa uğramış (kimse), kıygın

Tüzel: Hükümle ilgili, hükmi

Unvan: San

Veri: Bilgi

Otomatik Olarak Veri İşlenmesi

Bilgisayar, telefon, saat vb. işlemci sahibi cihazlar tarafından yerine getirilen, yazılım veya donanım özellikleri aracılığıyla önceden hazırlanan algoritmalar kapsamında insan müdahalesi olmadan kendiliğinden gerçekleşen işleme faaliyetidir. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Otomatik Olmayan Yollarla Veri İşlenmesi

Bir veri kayıt sistemine bağlı olarak otomatik olmayan yollarla işleme ise manuel olarak hazırlanan ancak erişimi ve anlamlandırmayı kolaylaştıran işleme faaliyetini ifade eder. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Veri kayıt sistemi

Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini ifade etmektedir. Bir dosyalama sistemi olarak nitelenebilecek veri kayıt sistemi elektronik ya da fiziki ortamda oluşturulabilir. Buna göre, veri kayıt sisteminde kişisel veriler, ad, soyad veya kimlik numarası üzerinden sınıflandırılabilir gibi, örneğin kredi borcunu ödemeyenlere ilişkin oluşturulacak bir sınıflandırma da bu kapsamda değerlendirilmektedir. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Örneğin, herhangi bir kriterle bağlı olmaksızın gelişigüzel bir şekilde sadece kişilerin ad ve soyadlarının bir kağıtta yer alması hali, Kanun kapsamına girmemekle birlikte, söz konusu isimlerin belirli bir kriterle göre bir kağıda kaydedilmesi halinde, bu veri kaydı Kanun kapsamında değerlendirilmektedir.

Veri İşleyen

Veri sorumlusu adına kişisel verileri kendisine verilen talimatlar çerçevesinde işleyen gerçek veya tüzel kişilerdir. Veri işleyenin faaliyetleri veri işlemenin daha çok teknik kısımları ile sınırlıdır. Burada önemli olan, veri işleyenin bu kapsamdaki kişisel veri işleme faaliyetlerini veri sorumlusundan aldığı talimatlar doğrultusunda gerçekleştirmesidir. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Kişisel verilerin işlenmesi, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da

kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Örneğin, kişisel verilerin sadece bir hard diskte, CD’de, sunucuda depolanması, anılan verilerle başkaca hiçbir işlem yapılmassa da bir veri işleme faaliyetidir. Dolayısıyla veri işleme kapsamına giren eylemler sınırlı sayıda olmayıp, kişisel verilerin ilk defa elde edilmesinden başlayarak veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm işlem türlerini ifade etmektedir.

KİŞİSEL VERİ

Kişisel veri nedir?

Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Kişisel veriden söz edebilmek için, verinin bir gerçek kişiye ilişkin olması ve bu kişinin de belirli ya da belirlenebilir nitelikte olması gerekmektedir. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Hangi veriler kişisel veri olarak sayılabilir?

1.Gerçek kişiye ilişkin olma

Kişisel veri, gerçek kişiye ilişkin olup, tüzel kişilere ilişkin veriler kişisel verinin tanımının dışındadır. Dolayısıyla, bir şirketin ticaret unvanı ya da adresi gibi tüzel kişiliğe ilişkin bilgiler (bir gerçek kişiyle ilişkilendirilebilecekleri durumlar haricinde) kişisel veri sayılmayacaktır. . (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Örneğin; “*Mehmet, Mühendislik, 12*” şeklinde sıralanan kelimeler bir veriyi ifade etmektedir. Ancak ilgili veri tabanında Ahmet ifadesinin ‘isim’, Mühendislik ifadesinin “fakülte” ve 12 ifadesinin ise ‘mezuniyet yılı’ sütunlarında bulunması durumunda ilgili veriler bilgiye dönüşmekte ve kişisel verilerin korunması hukukunun kapsamı alanına girmektedir.

2. Kişiyi belirli veya belirlenebilir kılması

Kişisel veri, ilgili kişinin doğrudan kimliğini gösterebileceği gibi, o kişinin kimliğini doğrudan göstermemekle birlikte, herhangi bir kayıtla ilişkilendirilmesi sonucunda kişinin belirlenmesini sağlayan tüm bilgileri de kapsar. . (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

3. Her türlü bilgi:

Bu ifade son derece geniş olup, bir gerçek kişinin; adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi bireyin sadece kimliğini ortaya koyan bilgiler değil; telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, e-posta adresi, hobiler, tercihler, etkileşimde bulunulan kişiler, grup üyelikleri, aile bilgileri, sağlık bilgileri gibi kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm veriler kişisel veri olarak kabul edilmektedir.

19 Kanunda hangi bilgilerin kişisel veri olarak kabul edileceğine ilişkin sınırlı sayım yoluna gidilmediğinden, kapsamının genişletilmesi mümkündür. Önemli olan verinin kişi ile ilişkilendiriliyor olması ya da onu tanımlayabilmesidir. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Örneğin, takma isimler tek başına veya başka kaynaklarla birleştirildiğinde kişiyi tanımlamayı sağlayabilecek nitelikte ise bu tarz veriler de kişisel veri olarak kabul edilir. Ayrıca, sıkça kullanılan kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiyle ilişkili müşteri şikayet raporları, çalışan performans değerlendirme raporları, mülakat değerlendirme raporları gibi raporlar, ses veya görüntü kayıtları, resimler, kullanıcı işlem kayıtları gibi kayıtlar, özgeçmiş, bordro, fatura, banka dekontları, kredi kartı ekstreleri, nüfus cüzdanı fotokopileri gibi belgeler ve mektup, davet yazıları gibi yazılar/kayıtlar içinde yer alan veriler de kişisel veri olarak addedilebilir. .

SÖZLÜK

Manuel: Elle işletilen

Talimat: Yönerge

Veri işleme: Tamamen veya kısmen otomatik yollarla, veya herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla verilerin ilk defa elde edilmesinden başlayarak veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm işlem türlerini ifade etmektedir. Bu işlemler toplama, kaydetme, paylaşma, depolama, okuma, değiştirme, açıklama, imha etme gibi bir çok alandan oluşmaktadır.

ÖĞRENME HEDEFLERİ

Sevgili öğrenciler,

Kişisel verilerin işlenmesi ünitemizde kişisel verilerin otomatik yollarla ve otomatik olmayan yollarla işlenmesi, veri kayıt sistemi, veri işleyen ve veri sorumlusu konularında bilgilendiriyoruz. Bu ünitemiz sayesinde siz öğrencilerimizin kişisel verilerin kaç çeşit yolla işlenebileceği sorularına cevap verebilecek seviyeye geleceksiniz. Ayrıca veri kayıt sistemini tanımlayabileceksiniz. Veri işleyen ve veri sorumlusu kimdir gibi konularda bilgi sahibi olacaksınız. Bu bilgiler sayesinde siz öğrencilerimizin internet ortamında paylaştığı bilgilerin nasıl ve kimler tarafından işlendiğini öğrenmesi hedeflenmektedir.

Özel Nitelikli (Hassas) Kişisel Veri Ne Demektir?

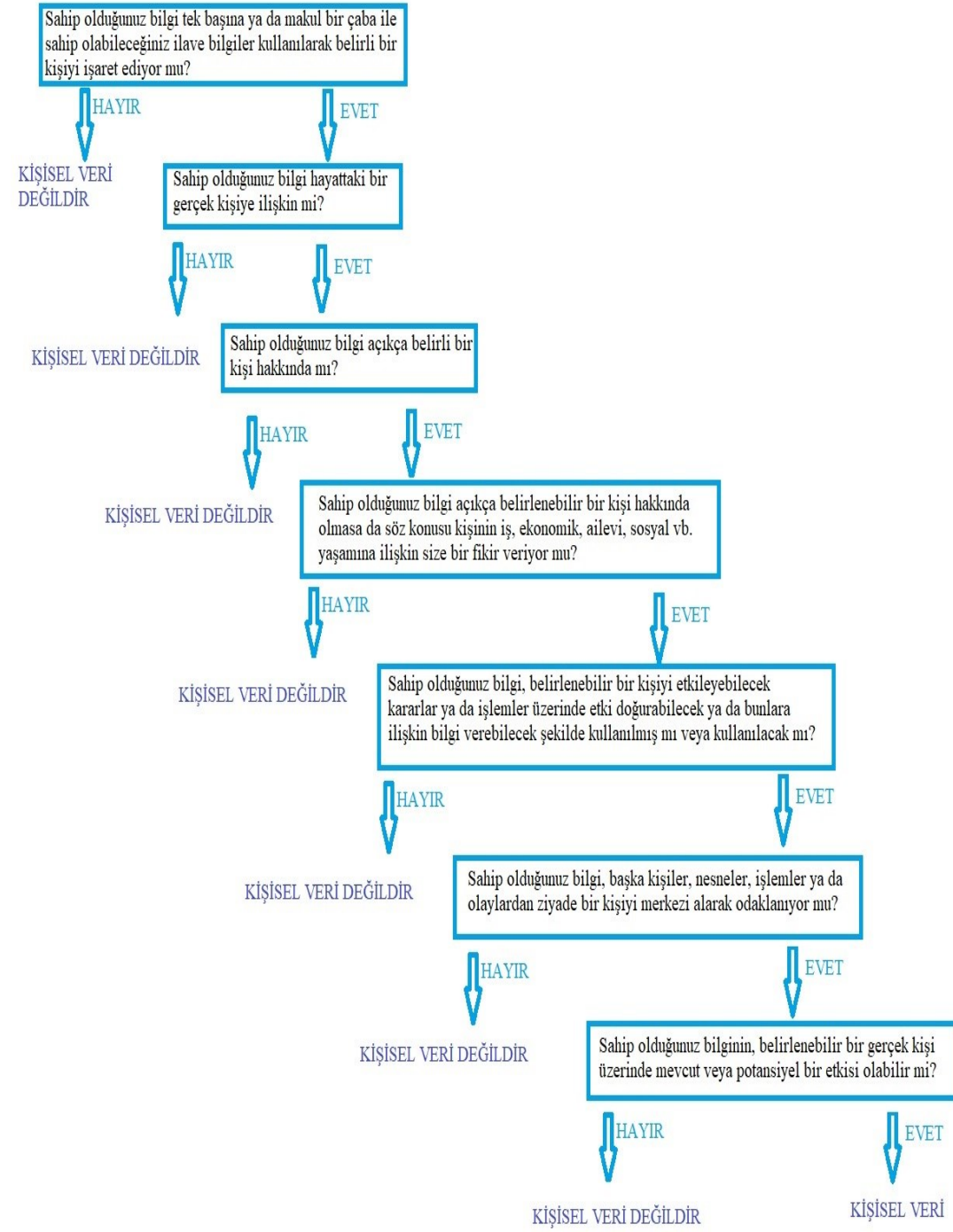
Özel nitelikli kişisel veriler, başkaları tarafından öğrenildiği takdirde ilgili kişinin mağdur olabilmesine veya ayrımcılığa maruz kalabilmesine neden olabilecek nitelikteki verilerdir. Kanunda, hangi kişisel verilerin özel nitelikli kişisel veri olduğu tek tek belirtilmiş olup, bu sayılanlar dışındakiler özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilemez. Bu bakımdan, özel nitelikli kişisel verilerin sınırlı olarak sayıldığı kabul edilir. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Özel Nitelikli Kişisel Veriler Nelerdir?

Özel nitelikli kişisel veriler; kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verilerdir. Buna göre, hassas veriler kişisel verilerin daha fazla koruma uygulanan küçük bir grubu olarak değerlendirilebilir. (100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2018)

Aşağıdaki şema bir bilginin kişisel veri niteliğinde olup olmadığının tespiti için kullanılabilir.

2. ÜNİTE

KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ

CEVAP ANAHTARI

1. Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin tekil olarak kaydedilen ve işlenebilen verilerdir. Her ne kadar ISP'nin IP-kullanıcı veri tabanına erişimimiz olmadan kimlik tespiti yapamayacak olsak da sınırları kaldırdığımızda herhangi bir şekilde bir gerçek kişiyle ilişkilendirilebilir olmasından dolayı kişisel veri olacaktır.
2. İşlenmeleri halinde sahiplerinin ayrımcılık ve mağduriyete uğramasına neden olma riski taşıyan verilerdir.
3. Doğru cevap C şıkkıdır. Diğer şıklar spesifik olarak 1 kişiyi bulmamıza yardımcı olsa da ayakkabı numarası bir kişiyi doğrudan bulmamızda yardımcı olan bir bilgi değildir.

SORULAR

1- ISP tarafından atanmış IP adresim: IP: 11.22.33.44. Sadece bu IP adresi ile başka kaynaklardan bilgi alınmadıkça kimliğim tespit edilemez. Peki bu durumda IP adresi kişisel veri midir? Açıklayınız.

.....
.....
.....
.....

2-Özel nitelikli kişisel veriler nedir?

.....
.....
.....
.....
.....

3-Aşağıdakilerden hangisi kişisel bir veri değildir?

- A) Vergi numarası
- B) Okul numarası
- C) Ayakkabı numarası
- D) Telefon numarası

